GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 79.

W Niedzielę Dnia 2. Października 1803.

Z Petersburga d. 30. Sierpnia.

Posiedzenie tuteyszey Imperatorskiey akademii umieiętności odbyte na d. 26 t. m. stało się pamiętnem przez zdarzenie, które każdemu przyiacielowi nauk miłem bydź musi. Prezydent akademii szambelan i kawaler Nowosilow, otworzył posiedzenie krótką mową, w którey odmalowawszy żywemi i prawdziwemi farbami nieśmiertelne zasługi Alexandra I. w wszelkiem rodzaiu oświecenia, i iego pełne ludzkości uczucia, doniosł Akademikom o potwierdzeniu nowego urządzenia i etatu akademii; wezwał potem wszystkie członki do rozpoczęcia połączonemi siłami nowego zawodu i do podwoienia gorliwości dla odpowiedzenia oczekiwaniom Nayiaśnieyszego Monarchy i oyczyzny. Zgromadzenie przyięło tę wiadomośc z naywiększem uczuciem, i prawdziwą wdzięcznością, a ustawiczny sekretarz akademii, radca stanu i kawaler Fuss, oświadczył prezydentowi imieniem swoich kollegow nayżywsze uczucia wdzięczności, należące się słusznie naczelnikowi, którego gorliwości i czynności winna akademiia szczególniey dobrodzieystwo, przez które wysoki opiekun nauk raczył iey nadadź nowy byt i obszerne pole.

Przez to nowe urządzenie są nie tylko obowiązki i prawa całego ciała i iego członkow dokładnie oznaczone, ale też nayprzednieysze to i naystarsze w całym rossyyskim państwie uczone ustanowienie, iest z wszystkiemi nowemi szkołami głownemi i innemi uczonemi urządzonemi ściśley połączone. Akademiia składadź się będzie z 18 czynnych członkow, 20 adiunktow i 20 kandydatow. Ci z adiunktów, którzy z zaletą 6 lat przesłużą, będą mianowani nadzwyczaynymi członkami; celuiący zaś kandydaci będą dla wydoskonalenia się na podroże wysłani. Czynni akademicy pobierać będą oprocz wolnego mieszkania po 2200 rubli, a po wysłużeniu 20 lat po 2700 rubli roczney pensyi; nadzwyczayne członki po 1400, adiunkci po 1000, a kandydaci po 400 do 600 rubli. Wdowy i dzieci otrzymaią oprocz całoroczney na ieden raz pensyi, aż do śmierci lub przyzwoitego umieszczenia, połowę, trzecią lub czwartą część pensyi mężowskiey, podług 20, 15 lub 10 lat służby zmarłego. Jeżeli akademik po 25 latach służby wystąpi, otrzyma całoroczną pensyą aż do śmierci, po 20 latach połowę i t. d. Czynnym akademikom nadany iest 6 stopień (ranga półkownika) nadzwyczaynym 7, adiunktom 8, ieżeli iuż nie maią wyższego. Roczny etat akademii, który dotąd tylko 54,000 wy-

nośi, ieſt do 120,000 rubli pomnożony. Ekonomicznemi intereſſami zarządza wydział, składaiący ſię z prezydenta i dwoch czynnych członkow, ktorych oſtatnich co rocznie akademicy większością głosow obierać będą. Wydziały nauk, z ktorych ſię akademiia składać będzie są: Matematyka ogólna, aſtronomiia, mechanika, fizyka, chemiia, mineralogiia, zoologiia, botanika, anatomiia, technologiia, polityczna ekonomiia, ſtatyſtyka i hiſtorya.

Z Konſtantynopola d. 21. Sierpnia.

Wiadomości, które Porta w tym tygodniu odebrała z Egiptu i Arabii przez wielu gońcow, są nader dla niey nie pomyślne. Buntownicy egipscy wzięli tak dalece gorę, iż zaczenaią wątpić, aby tę bogatą i urodzayną prowincyą można kiedy z ich rąk wyrwać. Miniſtrowie tureccy wyznaią teraz publicznie, iż wyciągnienie woysk angielskich z Alexandryi bardzo ieſt szkodliwe dla samowładności Porty. Arnauci, czyli Albańczykowie wypędzeni z Kairu, połączyli ſię z Beiami wyższego Egiptu, i wspólnemi ſiłami pod dowodztwem Ibrahima Beia uderzyli tak dzielnie na tureckiego baszę, który w imieniu Sułtana w Kairze dowodził, że go zupełnie pobili. Kilka tyſięcy iego woyska padło na placu, a reszta rozpruszona, i ciężko, aby ſię więcey zebrać mogła. Wielu tureckich żołnierzy, rzuciwszy broń, ſtarali ſię o służbę w buntowniczey armii, i przyiętemi zoſtali.

Kair ieſt więc w ręku buntownikow, i iedna tylko Alexandrya znaydowała ſię jeszcze w poſiadłości Porty. Nowy rządca Kairu, którego tam rząd posłał, uciekł z kilkuma set ludzi do Alexandryi; ale rozumieią, że buntownicy wnet oręż swoy przeciw temu mieyscu obrocą, i przymuszą słabą tamteyszą załogę do otworzenia sobie bram. — Takie było położenie Egiptu na końcu Lipca.

Po wielu naradzeniach Dywanu, mianował W. Sułtan znanego Dżezara, baszę Akreyskiego, który dawniey z angielskim kommodorem Sidney Smithem bronił przeciw Bonapartemu tey syryyskiey twierdzy, naczelnym wodzem wszyſtkich ſił przeciw buntownikowi Abdul Wechabowi przeznaczonych. Wspomniony basza ieſt razem i baszą Damaszku mianowany. Dżezar ieſt pierwszym, który dwa naywiększe baszowſtwa w turczech Akry i Damaszku razem piaſtować będzie. Buntownik Abdul Wechab ieſt panem Mekki i Medyny, nadto wyzuł W. Sułtana z głowney godności Kalifa, co w wielu prowincyach sprawiło rewolucyą.

Złe ieſt tu w Konſtantynopolu za bardzo wielkie uważane, a sposoby zaradzenia mu za nadto słabe i niedoſtateczne. Dżezar basza wymowił sobie znaczną summę, która mu mieſięcznie powinna bydź wypłacana; lecz Porta nie ieſt w ſtanie dotrzymać swego słowa. Dżezar więc będzie miał łatwą wymowkę, że bez pieniędzy nic nie potrafi zrobić.

Wiadomości z europeyskiey Turcyi są cokolwiek pomyślnieysze. Turecki korpus przy Szumla zgromadzony trzyma buntownikow na wodzy.

Kapitan basza krążyć tylko będzie po archipelagu, i zdaie ſię niemieć dosyć woyską dla działania przeciw buntownikom egipskim.

Sprawuiący intereſſa pruskie, baron Bielefeld, będąc przedſtawiony tureckiemu miniſteryum, chciał liſty zaufalne oddać W. Wezyrowi; lecz przełożono mu, iż to ieſt przeciwko przyiętemu zwyczaiowi, na co inne mocarſtwa obraziéby ſię mogły. Tym czasem na znak osobliwszego szacunku dla Krola Jmć Pruskiego, zezwolono na osobną audyencyą u Reiseffendego, pod czas którey oddał swe zaufalne liſty.

Morowa choroba wielkie spuſtoszenie w Konſtantynopolu czyni.

Z Hagi d. 17. Września.

Francuzki jenerał Wiktor iest niebezpiecznie chory.

Trzy batawskie fregaty zawiozły z Roszeli woyska do Batawii, i ważna ta nasza osada iest teraz w dobrym obrony stanie.

Kontra admirał Kikkert mianowany od rządu kommendantem wszystkich uzbroiań naszych na wodzie, odebrał rozkaz udać się do Texlu dla obięcia kommendy nad liniowym okrętem Brutus.

C. K. jenerał Xiążę Lobkowitz przybył tu i stanął u Cesarskiego ministra barona Feltz.

Pierwszy konsul w nowey swoiey podroży do Belgii, odwiedzi powtornie Flesingę, gdzie iuż przygotowania czynią na iego przyięcie. Oprocz Flesingi podobno i inne nasze porty zwiedzi.

Nowy dodatkowy traktat do petersburskiey umowy, zawarty między Szwecyą i Angliią na d. 25 Lipca r. b. zawiera w sobie w treści:

Pierwszy artykuł obiaśnia wyraz kontrabanda i oznacza, że tylko rozumie się przez to broń i woienne potrzeby. Wyraz *Commeatus* umieszczony w traktacie 1661 roku, który do wielu sprzeczek dał powod, iest wymazany. Zywności i potrzeby okrętowe nie będą za kontrabandę uważane. Drugi artykuł oznacza, iż smoła, żywica, konopie i potrzeby do uzbroienia okrętu służące, wyiąwszy niżey w 4 artykule obięte, iako też żywności przeznaczone do nieprzyiacielskiego portu, temu z woiuiących mocarstw maią bydź sprzedane, do którego portow przez korsarza przyprowadzone zostaną. Z przedaży ma bydź wzaiemnie dla obu stron umawiaiących się 10 procentow na zdobycz odtrąconych, iako też wszelka szkoda lub zwłoka, ieżeliby się pokazała, wynadgrodzona. 3ci artyk. ieżeliby się pokazało, iż obięte w 1 artykule towary do neutralnych portow są przeznaczone, maią bydż wolno puszczone, i w tym tylko przypadku woiuiące mocarstwo ma prawo do ich kupna, ieżeliby słuszną miało obawę, żeby się w ręce nieprzyiaciela nie dostały; ale musi ich zapłacić podług ceny iakby w neutralnym mieyscu zapłacone były, z wynadgrodzeniem wszelkich kosztow właścicielowi. 4ty artyk. płody szwedzkie, iako to śledzie, żelazo w sztabach, stal, miedź, blacha, drut, klepki byle nie dębowe, drzewo do budowy i masztowe nie podlegaią ani konfiskacie, ani przymuszoney sprzedaży, ale wolno na mieysce swego przeznaczenia płynąć mogą. Podbrzeżna żegluga z temiż towarami nie ma także bydź wstrzymywana, byleby neutralny statek nie wiozł nieprzyiacielskiey własności, iak iest traktatem 1801 obostrzone.

Z Genui d. 3. Września.

Trzy francuzkie okręty płynące z Tulonu i do Porto Ferraio przeznaczone, które na dniu 31 Sierpnia do naszego portu zawinęły, wczoray wypłynęły były dążąc na mieysce swego przeznaczenia, lecz dzisiay znowu do portu naszego powrociły. Przed Spezzia znayduie się ieden bryg angielski, który wnocy z d. 30 na 31 Sierpnia uderzył na statki, które się były do tego portu schroniły, lecz od iedney z naszych bateryy tak dobrze był przyięty, że zamiar swoy porzucił, i oddalić się musiał. Dzisiay zawinęło ieszcze do naszego portu 5 statkow, które powiększey części były Cesarskie naładowane zbożem i z morza czarnego płynące.

Z Neapolu d. 25. Sierpnia.

Ogłoszono tu Edykt Króla Jmć pod d. 18 b. m. wydany ściągaiący się do przywrocenia kredytu na stałych zasadach bankom publicznym królestwa. W tym celu ustylona

będzie teraźnieysza kommissya bankowa pod nazwiskiem: *Junta*, a na mieysce iey będzie wyznaczona deputacya maiąca polecone sobie sprawdzenie istotney ilości biletow bankowych w biegu będących, i pod rozrządzenie którey na zaspokoienie tychże biletow, oddane będą, fundusze pochodzące z dóbr lennych, fundusze pozostałe od edukacyi i z dóbr klasztorow zniesionych pochodzące; z temi funduszami złączone ieszcze będą wynikaiące z dóbr bankowych i te będą nayłatwieysze do prędkiego sprzedania i do 13 millionow wynoszą. Zadna iednak sprzedaż nie będzie mogła następować bez pośrednictwa adwokata fiskalnego. Deputacya ta w rok po ogłoszeniu ninieyszego edyktu ustanie, i na ten czas każdy bank do dawnieyszego stanu powroci. Sam iedynie bank S. Jakóba będzie miał sobie zlecone wszystkie działanie tyczące się skarbu królewskiego i bankiem nadwornym pod zarządzeniem ministra skarbowego i Trybunału izby królewskiey ogłoszonym będzie. Wreszcie dla zapewnienia członkom klasztorow zniesionych teraźnieyszych ich płacy, postanowiono, że z rocznego dochodu banku pobierana będzie kwota rowna tey, iaką dobra sprzedane rocznie przynosiły.

(Podług gazet Medyolanskich w królestwie Neapolitańskim wiele się czyni w tym momencie odmian w celu przywrocenia porządku w skarbie i ukrycia niedostatku; pomiędzy innemi rozpuszczaią wiele woyska, dozwalaiąc abszytowanym w zagraniczną udadź się służbę. Te czynności są dziełem nowego ministra skarbowego Medici, męża nader podciwego i pełnego talentow, który dawniey z powodu politycznych mniemań przez długi czas był więzionym. Stan skarbu znacznie się już polepszył, i bilety bankowe 20 i 25 złrowny prawie z pieniądzmi mettalowemi bieg maią, i bez wszelkiey trudności każdego momentu wymienic ie można.)

Z Fryburga d. 4. Września.

Na posiedzeniu d. 1 b. m. seym trudnił się dalszym roztrząsaniem proiektu przymierza. Poczym członki kommissyi dyplomatyczney mianowane zostały deputowanemi maiącemi zlecenie układać się z ministrem francuzkim Ney względem tego przymierza.

Na posiedzeniu d. 2 słuchał czytania znaczney liczby prożb prywatnych; lecz gdy wszystkie prawie ściągały się do przedmiotow nienależących do seymu, nic przeto względem nich nie postanowił.

Na posiedzeniu d. 3 czytano nowo ułożony proiekt kapitulacyi woyskowey podany landmanowi od ministra francuzkiego i ten roztrząsano. — Zapewniaią, że legacya Cesarska przybędzie niebawnie do Szwaycaryi.

Dowiaduiemy się z Berna, że kompanie 27 półbrygady, które tam od dawnego już czasu na załodze stały, wyszły do Solothurnu i Arau, mieysce zaś ich zastąpi 12 regiment husarow, który dzisiay ma tam stanąc. Ta okoliczność i wiele innych pokazuie widocznie, że ieszcze przez czas długi woyska francuzkie miec będziemy.

Uważaią tu, że emigracye codziennie się powiększaią; ten gust opuszczania oyczyzny, sprawuią bezwątpienia rozliczne przyczyny; lecz głownieyszą z nich zdaią się bydź korzyści iakie wielu monarchow zagranicznych kolonistom obsiaduiącym w ich państwach zapewnia.

Dnia 8. Września.

Posiedzenie seymu na dniu 5 poświęcone było słuchaniu i roztrząsaniu rapportu kommissyi dyplomatyczney względem proiektu przymierza.

Dnia 6 ukończone roztrząsanie proiektu kapitulacyi woyskowey i członki kommissyi woyskowey Pfyster, z Lucerny; De Muralt, z Berna; Sterrenschwand, z Fryburga; Tog-

genburg, z Gryzonii; Roll, z Solothurnu, i Andermalt, z Zug, kommissarzami seymowemi mianowanemi zostali dla ułożenia tego przedmiotu z ministrem francuzkim. —— Pięć rapportow kommissyi maiącey sobie polecone interessa tyczące się Niemczech były przeczytane i przyięte; zawieraią one rozrządzenia względem układow maiących się zawrzeć z rożnemi Xiążętami Niemieckiemi.

Na posiedzeniu d. 7 słuchano 13 rapportu tyczącego się związku Szwaycaryi z kraiami niemieckiemi; rapport ten obeymuie historyczny wykład ninieyszego położenia biskupstw szwaycarskich. — Deputowany berneński przełożył seymowi zachodzące kłotnie pomiędzy wielu obywatelami katonu berneńskiego, a rządem kantonu Wodow. Seym postanowił zlecić kommissyi złożoney z PP. Heer, Morell i Stockar, roztrząsnienie poprzedzaiącego pytania, czyli zażalenia obywatelow iakiego kantonu, przeciw rządowi innego kantonu mogą bydź do seymu zanoszone przez rząd tego kantonu, do którego należą obywatele, którzy pokrzywdzonemi bydź się mienią.

Zapewniaią na nowo, że posiedzenia seymu na dniu 15 ukończone zostaną. Niektórzy mniemaią iednak, że się pociągną dłużey zwłaszcza, że traktat przyiaźni i kapitulacya woyskowa nie są ieszcze zawartemi.

Dnia 6 przyprowadzono do Berna pod strażą Obrist stolarza i Egger członka wielkiey rady obydwoch z Arwangen. Mowią, iż tamteyszą gromadę do nieposłuszeństwa rządowi namawiali.

Z Stuttgardu d. 14. Września.

Minister Porty Ottomańskiey przeznaczony do Paryża Haled-Effendi przybył do naszego miasta na dniu wczorayszym po południu w towarzystwie około 20 osób, a ziadłszy obiad w oberży do którey zaiechał, w dalszą puścił się drogę.

Deputacya stanow Bryzgowii zgromadziła się na d. 9 w Fryburgu w celu roztrząsania i wydania wyrokow względem wielu przedmiotow, które iey przez nowy rząd Modeński podane zostały.

Z Londynu d. 11. Września.

Uzbroiona w Dunach taiemna wyprawa wyydzie około 15 t. m. pod żagle: składa się z 6000 woyska pod dowodztwem jenerała Moore, które procz trochy bielizny, żadnych więcey nie biorą z sobą rzeczy.

W pismach naszych czytamy o Dumurierze: " W czasie amerykańskiey woyny był ten jenerał kommendantem Cherburga. Francuzki pod ow czas rząd miał zamysł wylądowania do Anglii. Aże Ludwik XVI. znał dobrze woyskowe talenta Dumuriera, rozkazał mu zatem zrobić plan do tego przedsięwzięcia. Podobne rozkazy wydane zostały i do innych światłych officyerow armii francuzkiey; plan iednak Dumuriera pierwszeństwo otrzymał. W krotce odmienił się stan rzeczy we Francyi, i nie przyszło do wylądowania; papiery iednak Dumuriera zachowane zostały, a pod czas rewolucyi przeniesiono ie do kancelaryi woyskowey. Dumurier wcale o nie niedbał, i miał ich w czasie burzy rewolucyyney dawno za zgubione; ale dowiedziawszy się pod czas swego bawienia w Niemczech, że iego dawniey ułożone plany znayduią się w ręku Bonapartego, i że podług nich chcą Francuzi uskutecznić wtargnienie do Anglii, doniosł natychmiast o tem Xciu Orleanowi, bawiącemu się w Londynie, i prosił go aby uwiadomił rząd angielski o tych planach. Xżę Orleans oddał list iego naczelnikowi woysk angielskich Xciu Jorkowi, który potem prosił Xcia Orleana, aby wezwał Dumuriera do Anglii, iż wszelkie będzie miał z strony rządu wsparcie. Dumurier opuścił na to wezwa-

nie północne Niemcy i udał się do Londynu. „

Z powodu, że rząd nie wszystkich przyymował do korpusow ochotnikow, urosło mniemanie, iż musi mieć widoki bliskiego pokoiu, gdy tym czasem zapobiega tylko, aby zdatni do służby regularnego woyska nie uciekali do służby ochotnikow.

Jeden officyer z eskadry P. Pellew, krążącey w okolicach Ferrolu, skarży się w liście pod d. 14 Sierpnia pisanym, że tak była nieszczęśliwa, iż 4 hollenderskie okręty pod wice admirałem Hartsinkiem pod czas ciemney nocy uszły iey baczności, i wypłynęły z Ferrolu do Madery.

Do Jarmutu przyprowadzono francuzki okręt z wyspy francuzkiey do Orientu przeznaczony i 2 hollenderskie. Angielski bryg Sohn zabrany przez hollenderski okręt Hawke, został przez nasze okręty odbity i do Jarmutu przybył.

Ostatnie listy z Dublina nic ważnego w sobie nie zawieraią.

Xięgarze Lane, Newman i Kompę, wydrukowali Xiążkę ćwiczeń ochotnikow, która z 18 kopersztychami tylko 1 szyling (2 zł. pol.) kosztuie, i przeszło 60,000 iey sprzedali.

Do Shernes przybyły woienne okręty Defence i Perseusz dla naprawienia uszkodzeń, poniesionych przed Boulogne.

Z Bruxelli d. 5. Września.

Już tedy iest rzeczą pewną, że głowna kwatera armii angielskiey będzie w Gandawie. Za 10 lub 12 dni iest tu pierwszy konsul spodziewany. Wszystkie woyska będące w marszu lub iuż przybyłe, otrzymaią na ow czas od niego rozkazy, aby wszystko iak nayśpiesznieу było wykonane. Zapewniaią ciągle, że pierwszy konsul osobiście będzie dowodził angielską wyprawą, i że 3000 gwardyi będą mu towarzyszyć.

Z Dunkierki donoszą, iż tam, rownie iak w innych francuzkich portach, zatrzymano wszystkie korsarskie statki, które razem do wyprawy użyte bydź maią. Przed końcem tego miesiąca muszą od Ostendy aż do Hawru 300 armatnych szalup i inne statki ze wszystkim bydź gotowe i ludem osadzone.

Większa część załog Sedanu, Giwet, Charleville i innych miast są iuż w marszu do obozow przy St. Omer i Gandawie. Wszystkie woyska bywszey Burgundyi wyruszyły iuż także nad brzegi. W liczbie tych woysk znayduie się 10 kompaniy artyleryi pieszey, a 2 regimenta konney.

Nowy port w Cherburgu będzie mogł na przyszłość pomieścić w sobie 50 liniiowych okrętow. Na dokończenie wielkiey grobli potrzeba ieszcze 270,000 kubikowych sążni kamienia i 14 mill. fr. Teraz pracuie około tego portu 3000 ludzi, którzy go w 3 latach ukończyć mogą.

Z Paryża d. 12. Września.

Brat Igo konsula, Ludwik Bonaparte, powrocił z Montpellieru, gdzie dla polepszenia zdrowia ieździł.

Sierżant i kilku żołnierzy zabrali o 3 godziny drogi od Brestu rozbity angielski okręt, na którym poymali 7 Anglikow.

Korsarz z Bordeaux pod kapitanem Peronem zabrał naybogatszy okręt wschodnio-indyyskiey kompanii angielskiey, który z Bengalu płynął. Wartość iego ładunku szacuią na 8 mill. fran. Nosił nazwisko lorda Nelsona i miał 32 osmnasto i 12 funtowych armat. Kapitan Peron natrafił go przy przylądku Clear, i natychmiast postanowił nań mostować. Anglicy bronili się nayodważniey. Podkomendant korsarza w padł naypierwszy z 40 Francuzow na nieprzyiacielski okręt i zginął od spisy; Peron zaledwo wstrzymał zapał Fran-

cuzow, którzy z powodu iego śmierci wszystkich Anglikow chcieli wyrżnąć. Kapitan angielski był ranny, a z 120 ludu okrętowego i 15 podrożnych 30 zostało zabitych. Anglicy żądali świadectwa iako się mężnie bronili, które im odmowione nie było. Korsarz chcąc z zdobyczą zawinąć do odnogi Gascogne, postrzegł angielski liniiowy okręt o 74 armatach, który go gonił. Kap. Peron rozkazał z zdobyczą przodem płynąć, a przez 30 godzin ucierał się z liniiowym okrętem. Domyślaią się, że zdobycz zawinęła do Kadyxu lub do Kanaryyskich wysp, na którey dosyć znaydowało się francuzkich maytkow.

W Gandawie nieiaki Bacle, bywszy tamteyszy prezydent, wydawał popisowem za pieniądze świadectwa ubostwa, którzy podług ustawy powinni byli za siebie po 300 fr. zapłacić, i dosyć byli maiętnemi. Wspomniony Bacle, został za to na 2 godzinne stanie u pręgierza skazany. Pisarz sądowy ubrany czerwono, powtarzał winowaycy, " Oyczyzna twoia uznała cię winnym sromotnego czynu; ustawa i sąd wyzuwaią cię za to z obywatelstwa francuzkiego: „ Nowość takowey kary sprowadziła bardzo wiele widzow.

Monitor przywodzi, że Anglicy wiele dotąd zakazanego handlu prowadzili do Hollandyi, pod pozorem, że okręty są przeznaczone do Emden. Za pomocą takowego handlu i zmyślonych świadectw, wyprowadzali agenci angielscy w przeszłey woynie bardzo wiele hollenderskich płodow do Anglii. Dla zapobieżenia więc temu chce rząd batawski ograniczyć cały handel do Emden na iedno Zayder-see.

Wyszła tu teraz jeograficzno - hydrograficzna mapa W. Brytanii i Irlandyi, na którey oznaczona iest głębokość podbrzeznych okolic, czas przybyszu i upadku wody, i odmiany kompasu na rożnych wodach, które Angliią oblewaią.

Bicie nowey monety idzie teraz z pośpiechem: w Paryżu wybiiaią codziennie po 2000 złotey monety po 20 i 40 frankow. Metalu iest w mennicach podostatkiem.

Na pamiątkę zebrania się w przeszłey woynie odwodowey armii przy Dizonie, która potem pod Marengo poszła, nazwano tamteyszy most, nazywaiący się dotąd *Pont aux chevres*, mostem Bonapartego i będzie tam na iego cześć posąg wystawiony.

Z armatnych szalup, które w Rouenie buduią, z puszczono iuż 1 z warsztatu.

W 19 lekkiey półbrygadzie, którą w Bruxelli wystawiaią, będą umieszczeni belgiccy officyerowie, którzy z austryackiey służby zechcą się do francuzkiey przenieść, w tym samym stopniu.

Sukienni rękodzielnicy w Louviers donieśli swem korrespondentom, iż dla drogości wełny, farb i innych materyałow, przymuszeni są podnieść cenę łokcia sukna od 2 Września o 7 fr.

Jenerał Davoust iuż do Gandawy poiechał. — Ob. Kergasion, bywszy officyer morski ofiarował rządowi 100 drzew na maszty, które przyięte zostały.

Wczoray, iako w niedzielę, były park i zamek St. Cloud dla publikum otwarte.

Senator Jozef Bonaparte poiechał do Beauvais, dla prezydowania wybiorczemu tam kollegium. — Bywszy w Rzymie poseł, Ob. Cacault, iuż tu przybył.

Sucha pora roku bardzo sprzyia budowaniu naszych armatnych szalup.

Niedawno okręt, Dama francuzka, płynąc z St. Malo do Cherburga, 5 tylko ludzi maiąc na sobie, został zabrany od angielskiego korsarza, który wsadził na ten okręt 4

angielskich maytkow i officyera. Francuzki kapitan, nie maiący iak 4 ſtopy i 8 calow wzroſtu, uderzył na angielskiego officyera, wyrwał mu z zapasu piſtolet, zabił go, maytkow rozbroił i szczęśliwie z okrętem zawinął do Cherburga. Teraz chce iako kapitan korsarskiego okrętu przeciw Anglikom służyć.

Z 17 neutralnych ſtatkow, które na początku woyny weszły do Diepu, oderwano teraz pieczęci i towary będą wydane.

Słychać, iż pierwszy konsul d. 24 t. m. do Gandawy wyiedzie.

W Wexoul zdarzył ſię smutny przypadek: szewc doſtawszy pomięszania zmysłów, uderzył z nożem szewskim na przechodzących około iego domu 3 unterofficyerow; iednego na śmierć przebił, a 2 śmiertelnie ranił. Brygadiera, który im na pomoc przybiegł, także pokaliczył. Już ieſt schwytany.

W Tullins zasadził ſię oyciec na lisa, który mu od kilku dni kury duſił. Słyszy nieiaki szelest, wyſtrzelił i swoią własną 9 letnią corkę na mięyscu zabił.

Biblioteka narodowa pomiędzy wielką liczbą dzieł chińskich poſiada także szacowny zbior rysunkow kolorowanych w sposobie chińskim zrobiony i od miſſyonarzow francuzkich do Europy przesłany, które wyobrażaią iako to: dawne naczynia tego kraiu, kamienie zwane ju, w różnym kształcie wyrobione, naczynia porcylanowe, naczenia do rozgrzewania pokarmow i napoiow, piece, haftki, klamry, guziki, pierścienie, kolczyki, śpilki do włosow i inne ozdoby dam chińskich, ptaki chińskie, minerały, kwiaty, rośliny, ogrody, piramidy, groby, kościoły, bramy tryumfalne i inne przedmioty tak co do rysunkow iak i kolorow doskonale wyrobione. Większa część tych rzeczy ma obok ſiebie opisanie w ięzyku chińskim iak ſię nazywa i do czego używaną bywa. PP. Piranesi zamyślaią przerysować część tych przedmiotow i wydadź na publiczność, a P. Hager ma ich opisanie z chińskiego przełozyć. Publiczność nie mało zdziwioną zoſtanie, znalazłszy związek i podobieńſtwo między naczyniami dawnemi chińskiemi i greckiemi. A to może służyć za nowy dowod kommunikacyi, która muſiała dawniey zachodzić pomiędzy wschodniemi kraiami Europy i Chinami.

Z własności iaką ma krzyształ Islandzki podwoynego łamania promieni i wyſtawiania dwoiſtego wyobrażenia, P. Rochou znalazł dowcipny sposob mierzenia odległości. Używa prisma kryształowego do lunety. Patrzy potem na przedmiot iaki, a ſtopnie na końcu lunety oznaczone, wskazuią poſtrzegaczowi ile razy średnicę tegoż zamyka odległość między poſtrzegaczem, a tymże przedmiotem znayduiąca ſię. Przez ten sposob można wiedzieć czyli ſię oddalamy lub też zbliżamy do okrętu poſtrzeżonego na przeſtrzeni morza, lub w iakiey ieſteśmy odległości od woyska nieprzyiacielskiego. Tym sposobem zmierzono średnicę Marsa, Jowisza i Saturna, można i inne zmierzyć planety. Zamyślaią teraz użyć takowych prizmow do naylepszych lunetow w tuteyszey gwiazdopatrzni.

Donoszą z Turynu, że tam na dniu 1 Września z rana, tak ciemna mgła iaka przed kilku laty okryła była horyzont paryzki, zakryła miaſto to i iego okolice. Gdyby była mieszkańcow tego miaſta nie zaſtała w łożkach ieszcze, byłaby ſtała ſię powodem tych samych pomyłek i przypadkow iakie zdarzyły ſię w Paryżu. Przypominaią sobie ieszcze, że kobiety ſtawszy ſię na moment ociemniałemi padały na łono przechodzących, że fiakry zamiaſt iechania ulicą wieżdzali w Sekwanę &c. Miaſto Turyn położeniu swoiemu pomiędzy rzekami Doria i Po takowe mgły winno.

DODATEK

DO №. 79.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 2. Października 1803.

O Handlu do Indyow.

Długi czas nim Alexander Wielki wtargnął do Indyi, prowadził ten kray handel kosztownemi towarami, iako to: przednim płotnem, złotem i futrami w wszyſtkich 4 częściach świata.

Fenicyanie i Ismaelici byli przednieyszemi faktorami tego kraiu; pierwſi przez swe flotty, któremi morze okrywali, drudzy przez karawany, których początek bardzo ieſt dawny i do tego czasu między kraiami afrykańskiemi i azyatyckiemi, zacząwszy od odnogi arabskiey aż do środziemnego morza, są w używaniu.

Alexander, który z chwałą zdobywcy, uſiłował połączyć sławę prawodawcy i opiekuna spokoyności brzegow, nadał handlowi narodow przez zbudowanie Alexandryi nowy kierunek.

Odtąd zniknęła potęga Fenicyanow: płody indyyskie były składane w nowem mieście, nieiako w magazynie całego świata, które pod panowaniem Rzymian do naywyższey doszło wielkości. Cały handel między Europą, Azyą i Afryką prowadzony iedynie był przez Alexandryą; ta zbogaciwszy ſię, wznoſiła wspaniałe gmachy i ſtała ſię nayważnieyszem na cały świat miaſtem.

Rewolucya 6 i 7 wieku, która losy wszyſtkich państw zmieniła, nie przeszkodziła iednak handlowi iśdź swoią drogą i wymieniac płody azyatyckie za europeyskie lub złoto, gdyż to był iedyny sposob handlu z kraiem, który natura aż do zbytku obsypała darami do zwierzęcego życia i roskoszy potrzebnemi.

Wenecyanie, Genueńczykowie, Pizanie i inne małe kraie włoskie, nie przeſtawali pomimo bezrządu i tyranii Arabow i Turkow, i podziału Egiptu pod rożnych władcow, bydź agentami tego handlu, który im mimo wielkich opłat niezmierny zysk przynoſił, ponieważ towary indyyskie ſtały ſię iaż w Europie potrzebą, i te iak chcieli sprzedawali.

Tym sposobem wzmiankowane wyżey Rzeczyposplite wzniosły ſię w niezmierne bogactwa i potęgę, do którey bez tak niewyczerpanego źrodła tak dla kraiu, iako też dla prywatnych osob niezmiernie korzyſtnego, nigdyby nie były doszły. Miały swoie składy w Bruge, Antwerpii, Kolonii, Auszpurgu, &c. &c., a procz tego prowadziły wielki handel z anzeatyckiemi miaſtami w Niemczech i na północy, które ich bogate towary znowu gdzie indziey sprzedawały.

Odkrycie drogi do Indyow około przylądka Dobrey nadziei przez Vasco de Gama w roku 1497 taki sam miało skutek dla Wenecyi, Genui i innych handlowych miaſt włoskich, iak zbudowanie Alexandryi dla handlu Fenicyanow. Płody indyyskie inny odtąd wzięły kierunek: zamiaſt iśdź z Indyow przez arabską odnogę, potem przez Egipt do Alexandryi, a ſtamtąd na weneckich, genueńskich, amalfitańskich i innych okrętach bydź rozwożonemi do europeyskich portow, szły proſto około przylądka Dobrey nadziei do Europy, i Lizbona ſtała ſię na ow czas składem wszyſtkich indyyskich towarow, skąd do innych kraiow były rozwożone.

Od tey epoki wszyſtkim europeyskim narodom zaoſtrzył ſię smak handlowania do Indyow. Po Portugalczykach, Hollendrach i

Anglikach ſtarali ſię także Francuzi założyć tam użyteczną osadę. Spoczątku nie zaſtanowiono ſię czyli ten handel był w ſtosunku rownowagi, chciano tylko handlować do Indyow: zbogacili ſię w prawdzie spekulanci, ale kray za to ogołocili z pieniędzy. Przyzwyczaienie ſię do indyyskich płodow i handlowanie niemi ſtało ſię potrzebą; nicby tedy rząd nie był zyskał, chociażby ich był zakazał, owszem byłby otworzył pole do oszukaństwa, wolał raczey wesprzyć ten handel powagą rządową, a przez to podnieść razem swoią marynarkę.

Miniſter Colbert uformował w roku 1664 wschodnio-indyyską kompanią, którą po nim kilkokrotnie znoszono i znowu z niektóremi odmianami przywracano. Oſtatnia, która w roku 1785 na 4 lata przed rewolucyą była urządzona, zdawała ſię obiecywać trwałość, iakoż daleko już swe działania była posunęła, gdy zgromadzenie konſtytucyyne w roku 1790 poſtanowiło cofnąć iey przywiley.

Kapitał tey kompanii wynoſił 40 mill. fr. podzielony na akcye po 1000 fr. każda. Tak wielki kapitał połączony ieszcze z kredytem, poſtawił kompanią w ſtanie do odbywania towarow rok rocznie za 25 do 30 mill. fr.

Summa wyłożona na zbudowanie i uzbroienie okrętow od założenia tey kompanii, wynoſiła do 1789 roku 49,800,599 fr. Miała ich 33, z których co rocznie wysyłano 12 do Pondiszerow i na brzegi Koromandlu, 9 do Bengalu i Chandernagor, 6 do Chin, 4 do malabarskich brzegow i 2 do Mokki. — Jeden tylko port Orientu był do przyymowania okrętow kompaniczných i składu na sprzedaż iey towarow wyznaczony. — Sprzedaż indyyskich towarow ściągała do Orientu bardzo wiele kupcow i kommiſſantow z rozmaitych okolic i z zagranicy, ską i wielkie wynikały korzyści dla kraiu przez zamianę z ościennemi pańſtwami.

W roku 1788 wynoſił wywoz z Francyi indyyskich towarow 18 mill. fr. to ieſt herbaty, korzeni i materyy bawełnianych za 17,100,000, a kawy mokkańskiey za 900,000 frankow.

Aby tylko chwila pokoiowa naſtąpiła, potrzeba ſię nowych uſiłowań spodziewać do wskrzeszenia indyyskiego handlu, na czem cała Europa przez konkurencyą koniecznie zyskać musi, gdyż teraz sprzedaią iey Anglicy płody indyyskie iak chcą sami.

DONIESIENIA.

Ponieważ ſtanęła uchwała, aby sprzęty urzędowe, i szafy na akta tak gubernyalne iako i buchalteryczne w części przewieść do Lwowa, i takowe przewiezienie przez publiczną licytacyą temu poruczyć, który naymnieyszey zapłaty żądać będzie, a zatym naykorzyſtnieysze poda warunki, przeto o tey dnia 3go Października t. r. zrana o 9tey godzinie w expedyturze gubernyalney odprawiać ſię maiącey licytacyi każden z tym uwiadomia ſię dokładem, iż JP. Hökel akta przewożący z mocy kontraktu swego ma prawo pierwszeńſtwa przed innemi licytantami równą z nim cenę podaiącemi. — Warunki licytacyyne są naſtępuiące:

Po 1sze Temu licytantowi, który naymnieyszey żądać będzie zapłaty, powierzą ſię naſtępuiące porządki do przewiezienia. — a) Portret duży Cesarza Jegomości Franciszka Wtorego w pomieszkaniu gubernatorskim, a drugi w buchalteryi będący. — b) Stoliki, kanapa, i krzesła z biura JW. konsyliarza nadwornego. — c) Kantorki z twardego drzewa w buchalteryi. — d) Siedm kantorkow konsyliarskich także z drzewa twardego. — e) Siedm ſtolikow do rozkładania z twardego drzewa. — f) Krzesło zielone po biurach, i krzesełka takoweż z izby obradowey, i sali wielkiey, które na potem do używania biurowego są przeznaczone. — g) Wszystkie drobnieysze sprzęty, iako to kobierce, firanki, kałamarze, lichtarze, szczypce, nożyczki, i t. d. które ſię iednak popakuią w szuflady kantorkowe pod zamkami będące.

Po 2gie Ile do przewiezienia tych sprzętow pak potrzeba będzie, iak teraz na przykład na portrety Cesarskie i krzesełka; tedy ſię o sprawienie takowych sam rząd poſtara, i rzeczy w pakach dobrze opatrzonych odda wektorantowi na dzień przed ruszeniem transportu.

Po 3cie Co ſię tyczy sprzętow, których nie można przewozić w pakach, kontrahenta będzie ſtaraniem matami ich dobrze poobwiezywać.

Po 4te Obowiąże ſię kontrahent dopilnowania odebranych porządkow, aby ich bez szkody i naruszenia do Lwowa doſtawił.

Po 5te Transport tych rzeczy na raz ieden między 15tym i 20tym Października ſtąd ma ruszyć, i naydaley oſtatniego Października we Lwowie ſtanąć.

Po 6te Cena fiskalna ſtanowi ſię od przewiezienia tych sprzętow po 6 ryń. od cetnara,

a od obwięzywania matami i sznurami sprzętu iakiego w pace bydź nie mogącego po 2 ryń. 30 kr. od sztuki bez różnicy wielkości.

Po 7me Kontrahent obowiążać się musi, że pozostałe sprzęty, gdyby ich sprowadzenie do Lwowa zadecydowano, po tey samey cenie i pod temi samemi warunkami, iakie przyiął względem porządków teraz przewieść się maiących, do Lwowa sprowadzi, w którym iedank razie kontrahent na 14 dni wprzod o transporcie postanowionym uwiadomiony zostanie.

Po 8me Szafy aktowe tak gubernialne iak i buchalteryczne naymniey żądaiącemu do przeprowadzenia oddane będą.

Po 9te Te szafy ważą około 160 cetnarow, i złożone na kształt deszczek po odważeniu na dzień przed ruszeniem transportu oddadzą się.

Po 10te Transport tych szaf 9go Października razem z trzecim transportem aktowym ruszyć, i razem także we Lwowie stanąć powinien.

Po 11te Cena fiskalna zniżać się maiąca wynosi od tych szaf po 3 ryń. 56 kr. od cetnara.

Po 12te Gdyby transport tych sprzętow 15go Października razem z transportem aktowym miał ruszyć; tedy niepotrzeba powozu dla urzędnika transportowi przewodniczącego, ale gdyby ten transport poźniey, a zatym nie razem z transportem aktowym ruszył, tedy kontrahent parokonnego powozu dla urzędnika odprowadzaiącego dostawić powinien, od którego cena fiskalna, zniżać się maiąca 50 ryń. wynosi. Przyiąć także musi kotrahent obowiązek na siebie dostawienia powozu za cenę licytacyyną w tym razie, kiedyby za rzecz potrzebną uznano, aby urzędnik towarzyszył przyszłym transportom sprzętowym.

Wreszcie powinien kontrahent względem porządku i ostrożności w iechaniu tak na drodze, iako i po noclegach stosować się do zarządzenia officyalisty towarzyszącego.

Po 13te Licytanci, chcąc bydź przypuszczonemi do licytowania przewozu tych porządkow i szaf, powinni zaliczyć 500 ryń. na zakład, który temu, co utrzyma się przy transporcie, na kaucyą aż do zupełnego uskutecznienia kontraktu w skarbie zatrzymany, innym zaś licytantom zaraz po ukończoney licytacyi powrocony będzie.

Po 14te Fraktu czyli podwodowego za każdy transport połowa zaraz na odzieżdzie, a druga we Lwowie po należytym oddaniu rzeczy nienaruszonych zapłacona zostanie.

Po 15te Ten transport będzie zarowno z owym aktow gubernialnych od opłat rogatkowych i mostowych uwolniony.

Po 16te Kontrakt zawarty obowiązuie kontrahenta od momentu podpisania go, a skarb naywyższey dopiero po nastąpionym potwierdzeniu wyższym.

Po 17te O żaden spor, któryby z nినieyszego kontraktu podwodowego urosł, w sądzie przyzwoitym czynić nie można będzie, lecz kontrahent obowiązać się musi, że o iakiekolwiek pretensye iedynie i szczególnie do gubernium czyli rządow kraiowych udawszy się, w przypadku decyzyi gubernialney nieczyniącey sobie zadosyć nie do inney instancyi tylko do samey nadworney kamery skarbowey rekurrować będzie.

Dan w Krakowie d. 23 Września 1803. Z C. K. Gubernium Galicyi zachodniey.
Widmann.

Do powszechney podaie się wiadomości, że propinacya mieyska w dolnym Kazimierzu 21 Października t. r. z rana o 9 godzinie na ratuszu w cenie fiskalney rocznie 5880 ryń 15. kr. wynoszącey za wyliczeniem zakładu dziesiecioletnego na trzy po sobie następniące lata od 1 Listopada 1803 do ostatniego Października 1806 w dzierżawę puszczona będzie.

Warunki dzierżawne dnia wyznaczonego ochotę arendowania maiącym kommissya cyrkularna w dolnym Kazimierzu będąca, do którey się należycie względnić należy, po polsku i po niemiecku odczyta. Dan w Jozefowie 9 Września 1803.
de Pflichtentreu, starosta cyrkularny.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Xiężny Annie Sapieżyny: że Sukcessorowie Antoniego Potkańskiego, to iest: Jacek, Franciszek i Wincenty Potkańscy u sądow tych — o wydanie zatrzymanego żelaza z Kuźnicy Mroczkow, i o oddawanie tegoż na przyszłość corocznie — żałobę na nią podali, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga prosili.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie ona zostaie, lub czy wcale w C. K. państwach dziedzicznych znayduie się, oneyże adwokata tuteyszego P. Zarzeckiego z iey szkodą

i iey kosztem, zastępcą postanowiły, z którym proces ten stosownie do ustawy sądowey na C. K. państwa dziedziczne przepisaney rozpocznie się i ukończony będzie; ona przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym to iest: w przeciągu 90 dni albo sama staneła, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłała, albo nakoniec innego sobie patrona obrałą, tego sądom tuteyszym wymieniła i podług przepisu tych środkow prawa używała, ktore do swey obrony za nayskuteeznieysze osądzi; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą samaby sobie, podług opiewu C. K. praw przypisac winna była.

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronnenfels S. P. R. K.
Brzorad. *Z Rady C. K. Sądow Szlach. Krakowskich Gall. Zachod.*
Dan w Krakowie dnia 31. *Maia* 1803.
Elsner.

Z strony Ces. Król: urzędu cyrkularnego Siedleckiego powszechnie wiadomo się czyni, że propinacya i mostowe miasta Stoczek dnia 3. 8bris r. b. na cały rok, to iest od 1. 9bris 1803. aż do ostatniego 8bris 1804. na ratuszu wzmiankowanym rano o godzinie 9 naywiecey daiącemu w arędę puszczone będzie. Ninieyszym przeto ochotę maiący wzywaią się, ażeby na wspomnionym dniu na mieyscu wyznaczonym znaydowali się. — Pretium Fiscy iest następuiące: Stoczek miasta Propinacza i mostowe 613 Ryń. 37½ kray. — Gdy przy Licytacyi ochotę do dzierżawy maiącym punkta kontraktu przeczytane i przez Magistrat ogłoszone będą, przeto tylko to dokłada się, żeby każdy kontrahent 10tą część pretii fisci iako Vadium do licytacyi z sobą przyniosł. W Siedlcach dnia 8. 7bsis 1803.

W niebytności JW. Starosty Cyrkularnego.
v. Lewinski 1szy *cyrkularny Kommissarz.*

Z strony Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa podaie się do wiadomości, iż mieysce mieyskiego Krakowskiego kwatermistrza i koskrypcyonalnego kommissarza z pensyą roczną 400 Zło. Ryń. przez jubilacyą teraźnieyszego kwatermistrza Jana Henryka Zeidlera zawakowało. Wszyscy przeto ktorzy o wzmiankowany wakuiący urząd starac się przedsiebiorą maią swoie prożby z przyłączonemi legalnemi zaswiadczeniami w przeciągu czasu czterech tygodni rachuiąc od dnia 20. Września aż do 20. Października tym pewniey do tuteyszego podać Magistratu, że po upłynionym tym czasie na podane prożby żaden wzgląd miany nie będzie.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.
Dnia 16. *Septembra* 1803. *Hohn.*

C. K. Sady Szlacheckie Lubelskie Gallicyi zachodniey uwiadomiaią niniey-szym Edyktem Ur. Władysława Hrabię Branickiego, iż kurator do Spraw Massy krydalney po niegdy Kazimierzu Xciu Sapicha adwokat Madan względ m odzierżenia Fabryki sukienney na przedmiesciu Placencya w dobrach Kodeń z kal ulicyą do Sadow tuteyszych żałobę podał, i pomocy Sądowey dopraszał się

Gdy zaś te Sady dla iego zamieszkania zagranica iemu tuteyszego adwokata Stefana Chylińskiego za obrońcę, z iego szkodą i niebespieczeństwem ustanowiły, z którym taż Sprawa rozpoczęta podług przepisanego dla Gallicyi Zached: Sadowego porządku prowadzona i ukończona będzie: napomina się onegoż niniejszym Edyktem aby w przeciągu 90 dni do odpowiedzi się stawił, i ustanowionemu dla siebie obróncy dokumenta swe oddał, lub innego sobie patrona obrał, i tego Sadowi wymienił, i oraz tych podług prawa użył krokow, które się do obrony swey Sprawy pożytecznemi bedź zdaią, gdyby bowiem tego nieuczynił, i swą zaniedbał Sprawę, samby sobie szkode może iaka stąd wynikaiącą przypisać winien był

Dan w Lublinie dnia 2. Kwietnia 1803 roku.

Gołaszewski.
Wrabetz.
Friedenthal.

Z Rady C. K. Sadow Slach: Lubel: Galicyi Zachodniey
Klimaszewski.

(Przy dzisieyszey Gazecie znayduie się drugi dodatek.)

DODATEK DRUGI

DO *Nru*. 79.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Krakowie dnia 2. Października 1803.

DONIESIENIA.

Z strony Magistratu C. K. Głownego Miasta Krakowa, ninieyszemi do powszechney podaie się wiadomości, iż względem zasypania fossy około bramy Floryańskiey Licytacya publiczna w dniu 15 Października b. r. o godzinie 9 z rana w mieyscu Magistratu Krakowskiego na ulicy Brackiey odprawiać się będzie i tak:

1. Mur okolny około fossy bramy Floryańskiey zwaleniem się grożący ma bydź z obudwoch stron tamecznego mostu rozebrany, fossa zaś aż na 4 sążnie od muru bramy Floryańskiey twardą ziemią i kamieńmi zasypaną, tam znayduiący się most rozebrany, zasypana fossa kamieńmi zarowna a na około maiącey bydź do ścieku wody zostawioney przykopy drewniane poręcze dane.

2. Cena fiskalna tych robot iest pochodzące zburzonego okolnego muru i zniesionych mostowych palow, cegły i kamienie, drzewo podporowe około muru fossę opasuiącego, i pieniężna kwota ryń. 143 kr. 41 (wyiąwszy iednak materyał drzewa mostowego).

3. Ten tylko z Licytantow przeiemcą tych robot zostanie, który się w stosunku ustanowionego szacunku fiskalnego za naymnieyszą cenę tychże podeymie, i będą temuż

4. Rzeczone cegły i kamienie iako też i drzewa podporowe zaraz po ich rozebraniu do własnego zostawione użycia, wypadaiąca atoli kwota pieniężna dopiero po zupełnym ukończeniu tych robot z kassy mieyskiey zapłacona będzie.

5. Ma bydź ten mur opasuiący wraz z mostem aż do dnia 15 Listopada b. r. rozebrany i około zostawioney przykopy poręcze dane, iako też i iezdna z bramy zupełnie ukończone bydź ma. — Dla czego ten kawałek drogi gdzie teraz most stoi ma bydź natomiast suchem ziemiowiskiem zasypany, twardo ubity, i wapiennym kamieniem wyrownany. Zaś resztuiąca część wzmiankowey fossy w wyżey rzeczonym terminie należy tylko wysypać a dopiero w miesiącu Marcu roku przyszłego gdy ta znowu, nieco ziemiowiskiem wyrownaną zostanie, kamieńmi wysypać.

6. Ziemiowisko na wysypanie takowe ma bydź zpagorkow na lewey i prawey stronie rzeczonego muru znayduiącego brane, nadto.

7. Bliższe i iaśnieysze formalności tych robot mogą bydź w gruntowym rysunku tey fossy planie iey wysypania i tem końcem zrobionem wymiarze iako i uczynionem kosztow obrachunku w magistratualney registraturze znayduiących się przeyźrzane, a takoweż roboty, stosownie do tych, i pod dozorem mieyskiego budowniczego urzędu przedsiębrane i prowadzone bydź maią.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Głownego Krakowa.
Dnia 13. Września 1803.

Hohn.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa ninieyszemi wiadomo czyni, iż dom prawem pokonanego Michała Herszlowicza pod Nrem 187 w Kazimierzu stoiący zł. ryn. 75 kr. 45 oszacowany na żądanie kuratora maiątku Jankla Gomplowicza i Peysaka Jakubowicza dnia 20 Paździer nika r. b. o godzinie 3ciey po południu sprzedany będzie.

Ktoby miał przeto ochotę nabycia onego niechay się wczasie oznaconym tu w sądzie znaydui. Wierzyciele zaś prawo zastawy nań maiący napominaią się, ażeby nie oczekuiąc osobnych w tey mierze powołań praw swoich pod czas licytacyi pilnowali inaczey na tych

którzyby swoich żądań przy licytacyi nie oznaymili żaden więcey co do podziału szacunkowey summy wzgląd na nich miany nie będzie.

Drdacki.
Gollmayer.
W. Lichocki.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.
Dnia 9 Września 1803. roku.
Plinta.

Dnia 24 Października r. b. w C. K. mieście Stężycy w cyrkule Radzyńskim sytuowanym następuiące rubriki mieyskich dochodow na rok ieden, to iest od 1go Listopada 1803 aż do ostatniego Października 1804 przez publiczną licytacyą zadzierżawione będą:

Mieyska propinacya, którey fiskalna cena . . . . . 730 ryn.
Opłata od wyszynku wina, ktorey fiskalna cena . . . . 30 ryn.

wynosi. Chęć arendowania maiący opatrzeni przepisanym wadium i kaucyą, dnia wyrażonego z rana w Stężycy znaydować się maią, gdzie im przez C. K. cyrkularną kommissyą licytacyyną drugie kondycye arendowne oznaymione będą.

Datt w Radzynie dnia 7 Września 1803.

Hehn, starosta cyrkularny.

C. K. sądy szcheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Xiężny Annie Sapieżyny: że P. Ludwika Podkańska u sądow tych — o pozwolenie wolnego wrębu w lasach Szydłowskich drzewa na budowlą dobr Rakowa, Ciepły i Swiniowa — żałobę na nią go podała, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga prosiła.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie ona zostaie, lub czy wcale w C. K. państwach dziedzicznych znayduie się, oneyże adwokata tuteyszego P. Zarzeckiego z iey szkodą i iey kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten stosownie do ustawy sądowey na C. K. państwa dziedziczne przepisaney rozpocznie się i ukończony będzie; ona przeto Edyktem niniéyszym tym końcem upomina się: ażeby wczasie przyzwoitym to iest w przeciągu 90 dni albo sama stanęła, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłała, albo nakoniec innego sobie patrona obrała, tego sądom tuteyszym wymieniła, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używała, które do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą samaby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać winna była.

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronenfels S. P. R. K.
Brzorad.

Z Rady C. K. Sądów Szlacheckich Galicyi Zachodniey.
W Krakowie d. 31. Maia 1803.
Elsner.

C. K. Sądy Szlacheckie Lubelskie Galicyi Zachodniey uwiadomiaią niniéyszym, iż na żądanie Izydora Micowskiego opiekuna pozostałych dzieci po Ignacym Wronowskim wierzyciela prawem przekonywaiącego, względem przedsięwzięcia licytacyi części Dobr Starey Wsi zwanych w cyrkule Jozefowskim leżących, a prawem przekonanego wprzod Wincentego Gostkowskiego, teraz zaś Woyciecha Obniskiego iako nabywcy dziedziczney, a podług dzieła detaxacyi, którą każdy wprzod w sądowey tuteyszey Registraturze, lub też przy samey licytacyi zobaczyć może za summę 26,979 zł. poł. 10 gro. sądownie otaxowaney na zaspokoienie summy kapitalney 20,000 zł. pol. w złocie z prowizyą od 24 Czerwca 1799 do dnia zupełnego wypłacenia po 5 od 100 rachować się maiącą, w tuteyszych C. K. Sądach termin na dzień 25 Października r. b. o godzinie 9 z rana ustanawia się, gdzie.

a. Każdy chęć kupienia maiący 4tą część summy przez detaxacyą ustanowioney przed zaczęciem licytacyi iako wadium złożyć obowiązany będzie.

b. Każdy więcey daiący ma summę przez licytacyą wypadłą w ilości wyrownywaiącey summę kapit: 20,000 zł. pol. w złocie z przypadaiącą prowizyą w 8 dniach do depozytu sądowego złożyć, oraz

c. Stosownie do §. 436 Przepis. sąd. pretensye na tych częściach się znayduiące propor-

cyonalnie do offiarowaney summy na się przyiąć powinien będzie. — Jeżeliby kredytorowie przed wymowionym iakim wypowiedzeniem zapłatę przyiąć wzbraniali się.

Dla tego więc wszyscy na rzeczonych częściach Dobr Starey Wsi hypotekowani kredytorowie na tenże termin, nieoczekuiąc osobnego wezwania, podług Nadwornego rozrządzenia pod dniem 22 Sierpnia 1797 ninieyszym się przywołuią, gdyż niestawaiący na rzeczonym terminie, ani na przeciw kupuiącemu lub nabywcy tychże Dobr, ani też do samychże dobr prawa żadnego nie maią, lecz swego zaspokoienia z summy sprzedażney lub z innego maiątku dłużnika posukiwać muszą.

Kaietan Michałowski, V. P.
Wrabetz.
Gruszecki.

Z Rady C. K. Sądow Szlach: Lubelskich Galicyi Zachod.
Dan w Lublinie d. 19. Września 1803.
Klimaszewski

C. K. Galicyi Zachodniey Sądy Szlacheckie Krakowskie Pani Konstancyi Biernacki z mieysca pomieszkania niewiadomey, ninieyszym Edyktem oznaymuie, iż przeciw niey u tuteyszych Sądow Krakowskich Pan Paweł Dunin w sprawie względem zapłacenia summy 1000 zł. pol. żałobę podał, i o sądową pomoc dopraszał się.

Ponieważ zaś Sąd, któremu mieysce pomieszkania iey nie wiadome, i gdy może wcale w C. K. dziedzicznych kraiach się nieznayduie, z iey niebespieczeństwem i kosztem tuteyszego sadowego adwokata P. Urbańskiego za kuratora postanowił, z którym zaczęta sprawa podług ustawy sądowey dla C. K. kraiow dziedzicznych przepisaney prowadzona, i rozsądzona będzie. Przeto ona o tem na ten koniec się uwiadomia, ażeby w czasie ieszcze przyzwoitym to iest dnia 29 Listopada 1803 roku u sądow tuteyszych o godzinie 9tey z rana albo sama stawiła się, i swoie prawne dokumenta ustanowionemu kuratorowi przełożyła, albo też sobie innego adwokata obrała, i onegoż ninieyszemu Sądowi mianowała, oraz słowem przyzwoitemi sądowemi krokami, któreby ku iey obronie nayskutecznieysze upatrywała sobie postąpiła, ile że skutki z iey spoźnienia pochodzące sobie samey przypisaćby będzie musiała. Tak bowiem ustawy na C. K. kraie dziedziczne przepisane mieć chcą.

Jos. de Nikorowicz.
Jos. de Cronenfels.
W. Roskoschny.

Z Rady C. K. Sądów Szlacheckich Krak. Galicyi Zachod.
Dan w Krakowie d. 23. Sierpnia 1803. roku.
Sterneck.

C. K. Galicyi zachodniey sądy szlacheckie Krakowskiey Ur. Wacławowi Tymińskiemu niniejszym Edyktem oznaymuie: iż Ur. Piotr Paweł Staszewski przeciw niemu u tuteyszych sądow względem powrocenia summy 18,000 zł. pol. i czer. zł. 50 za szacunek dóbr wsi Kamieńca podniesioney, żałobę podawszy, o sądową pomoc, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sądy niniejsze, którym mieysce pomieszkania iego nie wiadome, i gdy może wcale w Ces. Krol. dziedzicznych; kraiach się nieznayduie, iemu Wacławowi Tyminskiemu tuteyszego adwokata P. Jędrzeia Bema, z iego niebespieczeństwem i kosztem za kuratora postanowiły, z którym zaczęta sprawa podług ustawy sądowey dla Ces. Krol. kraiow dziedzicznych przepisaney prowadzona i rozsądzona będzie; przeto o tem na ten koniec się upomina, ażeby w terminie 90 dni albo sam stanął, i swoie prawne dokumenta ustanowionemu kuratorowi przełożył, albo też sobie innego adwokata obrał, i onego niniejszemu sądowi mianował, oraz podług przepisanego porządku takowe środki prawne użył, któreby w sprawie tey ku swoiey obronie za nayskutecznieysze upatrywał, ileże skutki z swoiego spoźnienia pochodzące, sobie samemu przypisać będzie musiał. Tak bowiem ustawy na C. K. dziedziczne kraie przepisane mieć chcą.

Jozef de Nikorowicz.
W. Roskoschny.
Karol de Reinheim.

Z Rady Ces. Krol. sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey.
W Krakowie dnia 24. Sierpnia 1803.
J. hrabia de Bubna.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Gallicyi Zachodniey oznaymuią tym Edy-

ktem P. Stanisławowi Pieniążkowi: że P. Krzysztof Kern u sądow tych — o zapłacenie summy 1005 czer. zł. — żałobę na niego podał, i o pomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga prosił.

Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości gdzie on zostaie lub czy wcale w C. K. Państwach dziedzicznych znayduie się, onemuż adwokata tuteyszego P. Urbańskiego, z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten stosownie do ustawy sądowey na C. K. Państwa dziedziczne przepisaney, rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się, ażeby w czasie przyzwoitym sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił i podług przepisu tych srodkow prawa używał, które do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąc mogącą samby sobie podług opiewu C. K. praw, przypisać był winnien.

Jozef de Nikorowicz.
Jozef de Cronenfels S. P. R. K.
J. Gellinek.

Z Rady C. K. Sądow Szlach. Gallicyi Zachodniey.
W Krakowie d. 6 Sierpnia 1803 roku.
Graf Bubna.

C. K. Galicyi zachodniey sąd szlachecki Krakowski Pani Tekli z Eminowiczow Ostaszewski niniеyszym Edyktem oznaymuie, iż Fiskus Królewski imieniem Karmelittek w Krakowie na przedmieyscu Wesoła zwanym, przeciw niey u sądow tuteyszych względem odebrania domu i ogrodu na czarney wsi pod Nrem konskrypcyynym 21 leżącego, żałobę podawszy, o sądową pomoc ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sądy niniеysze dla niebytności obżałowaney w C. K. kraiach dziedzicznych, iey Tekli Ostaszewski tuteyszego adwokata Jacentego Bieńkiewicza z iey niebespieczeństwem i kosztem, za kuratora postanowiły, z którym zaczęta sprawa podług ustawy sądowey dla C. K. kraiow dziedzicznych przepisaney prowadzona, i rozsądzona będzie, przeto taż o tem na ten koniec się uwiadomia, ażeby w terminie 90 dni albo sama stawiła się, i swoie prawne dokumenta ustanowionemu kuratorowi przełożyła, albo też sobie innego adwokata obrała, i onegoż niniеyszemu sądowi mianowała, i podług przepisanego porządku takowe srodki prawa użyła, któreby ku swoiey obronie nayskutecznieysze upatrywała, inaczey że skutki z iey spoźnienia pochodzące sobie samey przypisać będzie musiała. Tak bowiem ustawy na C. K. kraie dziedziczne przepisane mieć chcą.

Jozef de Nikorowicz.
W. Roskoschny.
Karol de Reinheim.

Z Rady C. K. Sądów Szlacheckich Krak. Galicyi Zachodniey.
Dan w Krakowie d. 10. Sierpnia 1803 roku.
J hrabia Bubna.

Ze strony urzędu Ekonomicznego JW. barona Kasznitza w Rzeszowskim cyrkule niedaleko Sandomirza leżącego państwa Mokrzyszowa Galicyi zachodniey niniеyszym uwiadomia się, że tamże dwo i trzyletne do rozmnożenia z datnę i z prawdziwego Hiszpańskiego gatunku czyli rodzaiu pochodzące barany do sprzedania znayduią się: do zachwalenia tych baranow to także tu namienić potrzeba, żę cetnar tego roku z nich nastrzyżoney wełny po 220 ryn. sprzedany iest. Amatorowie więc raczą się do wspomionego państwa zgłosić.

W Mokrzyszowie dnia 1 Września 1803 roku.

Ponieważ na rozpisaney powtornie licytacyi Kieleckiey mieyskiey propinacyi żaden licytant nie stanął, przeto ten dochod w cenie fiskalney rocznie 1637 ryn. wynoszącey 15 Paźdz: b. r. przez publiczną licytacyę na rok ieden, od 1 Listopada b. r. 1803 aż do konca Październ: 1804 więcey daiącemu w arendę wypuszczony będzie. Maią się tedy Licytanci na rzeczonym dniu w Mieście Kielcach o 9 godzinie zrana znaydować i o arendownych kondycyach na licytacyi uwiadomic. — Z C. K. Cyrkułu w Kielcach dnia 15 Września 1803.

Mitza.